

aanbod aan:
**de jeugd
de samenleving
de politiek**

kinderrechten waarmaken

Kinderen en jongeren in Nederland moeten gezond en veilig kunnen opgroeien en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Samen dragen we verantwoordelijkheid voor een samenleving waarin alle jeugdigen tot hun recht komen. De afgelopen jaren zijn er stappen gezet, maar dat is nog lang niet voldoende. Op een aantal punten zien we zelfs een verslechtering ontstaan. We vragen de nieuwe regering actief bij te dragen aan meer en betere kansen voor steeds meer kinderen en jongeren. De benodigde ondersteuning moet toegankelijk, hoogwaardig en betaalbaar blijven.

In het belang van alle jeugdigen (-9 maanden t/m 23 jaar) in Nederland vragen we:

1. Nadrukkelijke inzet op preventie, vroegsignalering en -interventie en inzet van aantoonbaar effectieve interventies. Dat vraagt van het Rijk en gemeenten een extra investering in de kwaliteit en beschikbaarheid van wijkteams.
2. Het betrekken van jeugdigen en hun ouders/verzorgers. Een beroep kunnen doen op onafhankelijke cliëntondersteuning is nu geen vanzelfsprekendheid. Voorwaarde is een adequate facilitering van cliënten- en jongerenorganisaties. Daarnaast is er lokaal een onafhankelijk aanspreekpunt beschikbaar dat bij dreigend vast te lopen situaties voldoende doorzettingskracht heeft om een zaak op te lossen. Het is aan gemeenten om te bepalen hoe een dergelijk aanspreekpunt te realiseren.
3. Onderwijs voor alle kinderen en jongeren. Nog te veel jeugdigen zitten thuis en het aantal ontheffingen stijgt. Hier is een oplossingsgerichte aanpak noodzakelijk, gesteund door ministeries, gemeenten en onderwijs.
4. Substantiële reductie van kindermishandeling. Voorwaarde is een landelijk gecoördineerde aanpak met een brede inzet op deskundigheidsbevordering, monitoring en effectgerichte kennisverspreiding en onderzoek.
5. Integrale sluitende aanpak bij overgang van jeugd naar volwassenheid (18 – 23 jaar). Voorwaarde is een beleidsprogramma met een door de Rijksoverheid aan te stellen landelijk coördinator. Wetten, regels en financiering mogen niet tegenwerken.

6. Specialistische functies beschikbaar houden en investeren in de ontwikkeling van expertises. Voorwaarde is een fair tarief voor zorg en ondersteuning zodat kwaliteit en innovatie zijn geborgd.

7. Een 'lean' ingericht jeugdstelsel, met verdiend vertrouwen als basis en beperkte administratieve lasten door het voorkomen van onnodige verantwoordings- en aanbestedingsverplichtingen. Een voorwaarde is een meerjarenafpraak over de vereenvoudiging en standaardisatie van digitale systemen.

***Het VN-verdrag inzake
de Rechten van het Kind (1989)
is de basis voor onze voorstellen
aan de nieuwe regering,
uitgewerkt in de
Agenda voor de Jeugd
2017-2021.***

Toelichting

Nadrukkelijke inzet op preventie, vroegsignalering en vroeginterventie en inzet van aantoonbaar effectieve interventies. Collectieve preventie start bij -9 maanden en richt zich op goed ouderschap en hechting. Bij geïndiceerde of selectieve preventie ligt de focus op kwetsbare groepen, zoals jongeren met een licht verstandelijke beperking, kinderen van ouders met verslavings- of psychische problemen en kinderen die in armoede opgroeien. We passen de best bewezen effectieve interventies toe. Door vroegtijdig te signaleren kunnen we de juiste ondersteuning bieden en tijdig op- en afschalen. Verloopt dit proces niet naar behoren, dan heeft dit gevolgen voor de jeugdige, het gezin en de samenleving als geheel.

We dragen bij aan een sluitende aanpak binnen een brede hoogwaardige infrastructuur. Wijkteams, jeugdgezondheidszorg en huisartsen maken daar deel vanuit en er is een goede verbinding met onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en andere sociale structuren. Een voorwaarde is dat Rijk en gemeenten investeren in de kwaliteit en beschikbaarheid van multidisciplinaire wijkteams, waarin zowel nulde- als eerstelijns-ondersteuning is geïntegreerd. Landelijke minimumeisen kunnen, vergelijkbaar met Basispakket Jeugdgezondheidszorg, hieraan bijdragen. Daarnaast zijn een effectief armoedebeleid en toegankelijke schulphulpverlening van belang, zodat alle kinderen kunnen meedoen aan sociale activiteiten en zich kunnen ontwikkelen tot sociaal vaardige, zelfstandige volwassenen.

Het betrekken van jeugdigen en hun ouders/verzorgers. Het is nu lang niet altijd vanzelfsprekend dat jeugdigen en hun ouders en verzorgers meepraten en meebeslissen op individueel en collectief niveau. Het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning komt onder druk te staan. Veel gezinnen hebben geen zicht op de mogelijkheden en krijgen te weinig informatie van betrokken partijen. Daarnaast lopen onafhankelijke cliëntondersteuners tegen beklemmende wet- en regelgeving aan.

Het ontbreekt hier aan doorzettingskracht. Jeugdigen en gezinnen met complexe problemen dreigen zo tussen wal en schip te vallen. Wij willen dat kinderen de juiste hulp, op de juiste plek door de juiste professionals krijgen.

We gaan professionals nog beter toerusten om daadwerkelijk hulp te bieden aan jeugdigen en hun ouders -ook als er sprake is van dwangmaatregelen- en ondersteunen de eigen regie, bijvoorbeeld met apps en eHealth-toepassingen. Daarbij moeten Rijk, gemeenten en aanbieders samenwerken om cliënten- en jongerenorganisaties adequaat te faciliteren. Denk hierbij aan communicatie met doelgroepen, bevorderen van deskundigheid van medewerkers en het verkrijgen van doorzettingskracht voor onafhankelijke ondersteunende professionals binnen de geldende regels van de Jeugdwet.

Onderwijs voor alle kinderen en jongeren. Jeugdigen ontdekken en ontwikkelen hun talenten en -sociale- vaardigheden op school en in de jaren ervoor bij toegankelijke voorzieningen als VVE, kinderopvang en integrale kindcentra. Momenteel zitten zo'n 10.000 kinderen thuis (2016). Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen met ernstige gedragsproblematiek en/of om kinderen voor wie Passend Onderwijs geen oplossing is. Ook de stijging van het aantal ontheffingen van de leerplicht -van 3100 naar 5500 in drie jaar- baart zorgen. Nog altijd haken te veel jongeren af zonder diploma, wat de risico's op bijvoorbeeld eenzaamheid, criminaliteit, dakloosheid en radicalisering vergroot.

Wij hebben een gezamenlijk doel: niemand valt uit, voor elk kind een oplossing.

Voorwaarde is een oplossingsgerichte aanpak, gesteund door ministeries, gemeenten, onderwijs en hulpverleners. We willen dat de stem van ouders en kinderen wordt gehoord, jeugdbranches betrokken worden in de uitvoering en er voldoende expertise beschikbaar is voor ondersteuning van kwetsbare kinderen. Zij mogen niet de dupe worden van onvoldoende hulp, knellende wet- en regelgeving of financieringsvraagstukken. Rijk en gemeente kunnen deze schotten wegnemen en het gecombineerd inzetten van zorg- en onderwijskosten vergemakkelijken.

Substantiële reductie van kindermishandeling. Jaarlijks worden zo'n 120.000 kinderen het slachtoffer van mishandeling en misbruik. Dat aantal is sinds 2012 niet substantieel verminderd. Wij maken ons sterk om binnen tien jaar een halvering van het aantal gevallen van kindermishandeling en -misbruik te realiseren. De speerpunten van de Taskforce Kindermishandeling en Seksueel Misbruik zijn een goede basis voor een gezamenlijke aanpak. Het begint bij preventie, oog voor het kind (kindcheck) én voor veilig en goed ouderschap (oudercheck). Aantoonbaar effectieve interventies, zoals programma Voorzorg of traumabehandeling, worden ingezet en doorontwikkeld. Dit vraagt de inzet van hooggekwalificeerde professionals. Voorwaarde is een door de Rijksoverheid gecoördineerd deltaplan met een gezamenlijke brede inzet op deskundigheidsbevordering, monitoring en effectgericht onderzoek.

Integrale aanpak bij overgang van jeugd naar volwassenheid (18-23 jaar). Jongeren krijgen vanaf hun achttiende te maken met andere wet- en regelgeving. Kwetsbare jongvolwassenen hebben in deze adolescentiefase ondersteuning nodig op meerdere terreinen. Gemeenten hebben deze groep duidelijker in beeld gekregen. Om te zorgen dat niemand uitvalt, sturen gemeenten lokaal en regionaal met partners op doorlopende integrale ondersteuning. Leefdomeinen als onderwijs, werk, inkomen, zorg, veiligheid en wonen komen daarbij aan bod. Goede resultaten worden behaald met een gedegen toekomstplan, een buddy die de jongere niet loslaat en een levensfasegerichte methode in plaats van een harde knip bij achttien jaar.

Wij willen het benodigde partnerschap vormgeven met deelname aan een gezamenlijke 'Agenda 16 – 27'. Voorwaarde is een benadering die departementen overstijgt, zodat de ondersteuning van kwetsbare jongvolwassenen niet verzandt in wet- en regelgeving en financieringsvraagstukken. Een door de Rijksoverheid aangestelde nationaal coördinator met doorzettingsmacht, is een goede eerste stap. Deze coördinator brengt alle lijnen samen en stuurt partijen aan.

Specialistische functies in het decentrale stelsel beschikbaar houden en investeren in de ontwikkeling van expertises. Specialistische functies garanderen dat we jeugdigen en hun gezin in hun eigen omgeving op de juiste wijze kunnen ondersteunen. Verdwijnen deze functies, dan boeten jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering onmiskenbaar aan kwaliteit in. Borging van beschikbaarheid vergt ook continu investeren in kwaliteit, met de nodige aandacht voor de gehele hulp- en kennisinfrastructuur van zorg, onderzoek, opleiding en innovatie. Gespecialiseerde branches en gemeenten richten zich samen, conform het advies van de Kwartiermaker Zorglandschap, op collectief opdrachtgeverschap en robuust opdrachtnemerschap. Een voorwaarde is het op landelijk niveau vaststellen van een fair tarief voor zorg en ondersteuning. Zo ontstaat er een basis voor innovatie en voortdurende deskundigheidsontwikkeling op alle terreinen van de jeugdhulp.

Een 'lean' ingericht jeugdstelsel, met verdiend vertrouwen als basis en beperkte administratieve lasten. Partijen die al langere tijd goed samenwerken, moeten op deze professionele relatie kunnen voortbouwen, zonder te worden gehinderd door bureaucratische beslissingen en/of onnodige aanbestedingsverplichtingen. We kunnen daarnaast een efficiencyslag maken door de talloze digitale administratieve systemen te koppelen. De kostenbesparing komt ten goede aan ons eigenlijke werk, de ondersteuning van jeugdigen en hun gezin. Voorwaarde is een meerjarenafpraak tussen Rijksoverheid, gemeenten en aanbieders over de vereenvoudiging en standaardisatie van digitale systemen.

namens:

JEUGDPART

SÁMEN VOOR DE JEUGD

actiz

organisatie van zorgverleners

**jeugdzorg
nederland**

**GGD
GHOR
NEDERLAND**

GGZNEDERLAND

MEE NL

**Sociaal
Werk
Nederland**

VGN VERENIGING
SENAPCAPTENZORH
NEDERLAND

VOBC
Vereniging
Orthopedagogische
Betrokkenen

AJN
JEUGDARTSEN NEDERLAND

Halt.

Het
Vergeten
Kind

**MI
ND** Landelijk Platform
Psychische Gezondheid

LPGG heeft voorheen
MND Landelijk Platform Psychische Gezondheid

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging

nvo Nederlandse vereniging
van pedagogen en
andere wettelijkgen

NIP

OM

PO RAAD

**TEAM
KIM**

v&vn

vob Vereniging Openbare
Bibliotheken

De politie heeft Vroegsignalering en Preventie omarmd als een van de pijlers in haar visie op Jeugd. De politie is van mening dat de voorliggende Agenda voor de Jeugd 2017-2021 een prima aanzet levert voor de goede acties op het terrein van vroegsignalering en vroeg interveniëren. Wij betuigen dan ook graag steun aan deze Agenda. Jeugd is immers van ons allemaal!

Liesbeth Huyzer

lid Korpsleiding Nationale Politie, landelijke portefeuillehouder Jeugd

‘Gelijke kansen en het terugdringen van thuiszitten kan alleen als we samenwerken op alle niveaus. Ontschotting van de middelen voor onderwijs en de jeugdhulpverlening is een belangrijke voorwaarde om verder te komen met inclusiever onderwijs en een inclusievere maatschappij.’

Paul Rosenmöller

voorzitter VO-raad

Ieder(in) “Als lid van het kinderrechtencollectief ondersteunt ieder(in) de intentie van de Agenda voor de Jeugd 2017-2021 van harte!

Illya Soffer

directeur

Divosa herkent zich in de doelstellingen van de agenda en ziet voldoende aanknopingspunten voor verder gesprek over de nadere invulling.

Eric Dannenberg

voorzitter

Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) onderschrijft de ambities van ‘Agenda voor de Jeugd’. Bibliotheken leggen in deze agenda het accent op meedoen en ontwikkeling van talent. Alles begint met taal. Bibliotheken spelen een belangrijke rol bij het voorkomen van taalachterstand en laaggeletterdheid bij kinderen, zodat ze nu en later volwaardig mee kunnen doen. Daarnaast bieden bibliotheken een veilige plek waar jongeren naar toe kunnen om huiswerk te maken, elkaar te ontmoeten of simpelweg tot zichzelf te komen.

Arthur Schellekens

directeur VOB